

Nieuw Parochiekatern april 2012

De onlangs samengevoegde parochie Heilige Antonius Abt uit Schaijk en Reek is eind januari door Omroep RKK uitgeroepen tot parochie van het jaar. De parochie van pastoor Harald Spiertz verdiende de uitverkiezing, omdat zij erin slaagde het geloof van de kerk naar de samenleving te brengen. Dat is gedaan door de zogenoemde 'Parochiemissie', die in september 2011 negen dagen lang plaatsvond en die voor alle doelgroepen in de dorpen bedoeld was. Deze missie krijgt dit jaar en volgend jaar een vervolg met diverse evangeliserende activiteiten.

In het kader van het beleidsplan staat de parochie opnieuw een fusie te wachten met de parochies H. Lucia te Ravenstein, H. Lambertus te Huisseling, H. Willibrordus te Demen-Dieden, H. Michael en H. Vincentius te Deursen-Dennenburg, H. Victor-H. Antonius te Neerloon-Overlangel en de parochies H. Sebastianus en H. Annakapel-Koolwijk te Herpen. Omdat deze voorbereidingen hiertoe nog moeten starten, zoomt dit katern in op de in 2010 gefuseerde H. Antonius Abt te Schaijk en Reek. Aan het woord zijn achtereenvolgens pastoor Harald Spiertz, diaken René Lamers en parochiebestuurder Bert van Iperen.

De tweeledige parochieopbouw van parochie H. Antonius Abt:

“Buitenkant”: Een goed verzorgde kerk trékt, net als een goed zichtbaar en actueel mededelingenbord en frequente berichtgeving over parochiële vieringen en activiteiten in de lokale media. Op 24 juni vindt de afronding van de restauratie plaats waarbij vicaris-generaal dr. R. van den Hout de heilige Mis komt opdragen. Zie ook: www.restauratiekerkschajik.nl.

“Binnenkant”: Goed verzorgde officiële liturgie in combinatie met goed verzorgde en inhoudelijk sterke en uitnodigende activiteiten op diverse locaties in de (dorps)gemeenschap(pen) en niet alleen in de kerkgebouwen zijn van wezenlijk belang. Met duidelijke aandacht voor de op- en uitbouw van de lokale geloofsgemeenschap, de versterking en verdieping van het geloof van de individuele rooms-katholiek en de parochiegemeenschap. Zie ook: ‘Hoopvol op weg’: www.witnesshope.nl

“Daar in Brabant knallen ze in korte tijd met het geloof en daarmee sluiten ze aan bij de eventcultuur van deze tijd. Korte projecten die voor iedereen bedoeld zijn en die de kerk onvermijdelijk maken in de samenleving. En

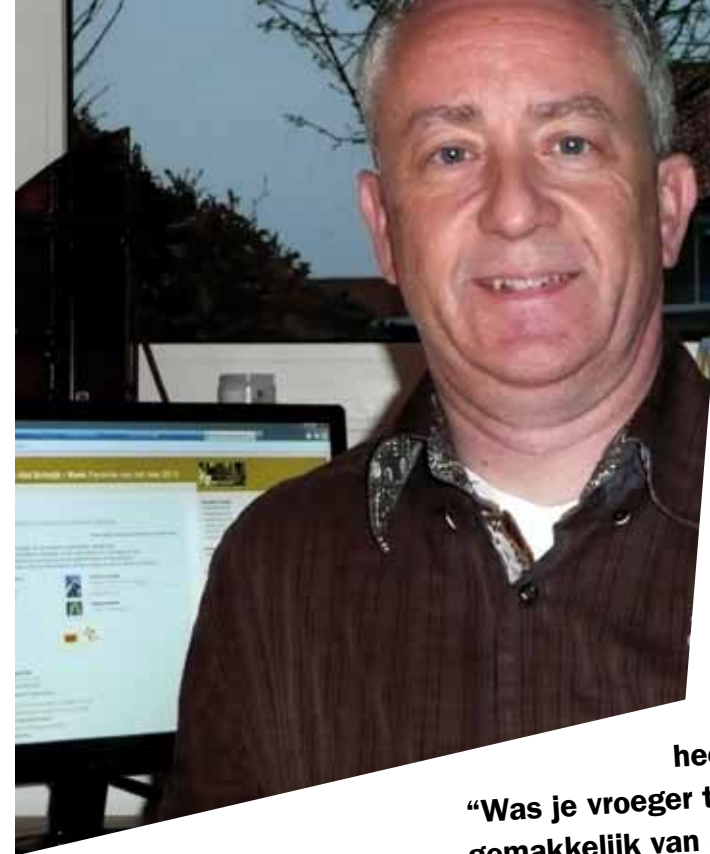
het zijn ook nog eens projecten die door andere parochies zijn na te volgen.” Juryvoorzitter Leo Fijen tijdens verkiezing Parochie van het Jaar.

Waar geloof aanwezig is

Met een vol jaarprogramma aan geloofsactiviteiten voor zich en een recente fusie achter zich, staat pastoor Spiertz positief in een noodzakelijk proces. Hoewel het beleid rond Nieuwe Parochies in zijn situatie nog onzeker is, is hij bereid om opnieuw te fuseren met parochies die voornamelijk bestaan uit kleinere kerkdorpen. Een fusiedatum kan hij daarom nog niet noemen: “Je kunt niets beloven wat je niet waar kunt maken”.

“Wij gaan in ieder geval door op de ingeslagen weg. Daarbij willen we proactief zijn, voorop lopen, want dan krijg je mensen pas mee in het proces.” De gemeenschap die de pastoor van ogen heeft, rust op vier punten van geloof: vorming, gemeenschapsopbouw, evangelisatie en verkondiging. “Al onze activiteiten zijn daarop gericht. Iemand zei mij ooit eens: “waar geloof aanwezig is, kan ineens zo veel meer”. Dat zegt precies waar het om gaat en dit citaat hebben we dus ook als motto genomen.” Tijd speelt voor de pastoor niet de grootste rol, wel vindt hij het belangrijk dat er dingen zichtbaar veranderen: “Je kunt pas iets bereiken als het zichtbaar is in de gemeenschap. Zo hebben we de stoelen in de kerk vervangen door kerkbanken, de pastorie in Reek gerenoveerd en verhuurd, de begraafplaats gerestaureerd en de kerk geschilderd. Op 24 juni wordt de restauratie van de buitenkant van de kerk van Schajik afgerond. Zo willen we van de buitenkant naar de binnenkant gaan, van uiterlijk naar innerlijk. Als pastoor moet je laten zien dat je er zelf ook in gelooft. Je moet zelf de eerste stap zetten en er naar handelen, anders krijg je sowieso niemand mee.”

Een fusie komt niet vanzelf in de hoofden van de mensen weet Spiertz. “Om in deze tijd van massacommunicatie gehoord te worden, moet je bij wijze van spreken schreeuwen. Het activiteitenprogramma ‘Hoopvol op weg’ dat de parochie een jaar lang voert, is gericht op het zichtbaar maken van het kerkelijk leven. Dat is ook waar de Parochiëmissie voor stond en waar ook Hoopvol op Weg om draait: op verbreding én verdieping. Waar geloof is, kan ineens zo veel meer.”

Banken veranderen, de kerk niet

“Een fusie is een noodzakelijk kwaad,” zegt diaken René Lamers nuchter. “Het is financieel nodig om te kunnen overleven.” Naast zijn taken als diaken is Lamers fulltime bankmedewerker. Bij de bank waar hij al dertig jaar werkt, heeft hij al heel wat fusies en veranderingen gezien.

“Was je vroeger trouw aan één bank, tegenwoordig hoppen mensen gemakkelijk van de ene naar de andere.”

Banken kunnen van identiteit veranderen en daar houdt de overeenkomst met de kerk onmiddellijk op. Volgens de uit Afferden afkomstige diaken is het de taak van de kerk om het geloof zo zuiver mogelijk te houden en door te geven: “Er wordt wel eens gezegd dat het priesterstekort wel opgevangen kan worden door leken gelovigen, maar het probleem is dat het in de praktijk steeds verder af komt te staan van waar het eigenlijk om gaat, terwijl je juist dicht bij de oorsprong wilt blijven.”

In Schajik en Reek heeft Lamers met name het tienerpastoraat onder zijn hoede. Wat daar het meest uitspringt is Rock Solid, het tienergroepprogramma dat inmiddels ook in een aantal omliggende parochies bekijft. “Jongeren hebben geen moeite om het dorp uit te komen. En ze zijn ook sneller geneigd een vriendje of vriendinnetje mee te nemen naar een van de Rock-Solid avonden. In Reek komen we nu maandelijks samen met 13 tieners. Elke keer hebben we ander thema dat helemaal past bij hun levensstijl”, aldus de diaken.

De net gefuseerde parochie voelt voor hem als een eenheid met een dynamiek die hoort bij dorpen. “Er is van nature een haat-liefdeverhouding en dat zie je sterk terug in het verenigingsleven. Als de parochie nog groter moet worden, dan is het zaak daar rekening mee te houden en geleidelijk aan een gemeenschapsgevoel te creëren.” Dat doe je volgens hem door een doel voor ogen te hebben en daar stap voor stap naartoe te gaan. “Parochiebestuurders van verschillende parochies zijn na jaren samenwerken vaak al naar elkaar toe gegroeid, maar dat geldt niet vanzelfsprekend voor de parochianen. Die zullen eerst nog moeten kennismaken.

Hoewel hij het fusieproces niet precies kan overzien, merkt de diaken wel de impact die de verschillende pastorale initiatieven in de parochies teweeg brengen. “Die brengen de mensen bij elkaar en dat is wat je uiteindelijk ook met een samenvoeging wilt bereiken.” Voorbeelden zijn de Vormselvieringen die nu samen gehouden worden en de Parochiëmissie die vorig jaar plaatsvond. De laatste steekt er boven uit en heeft nog steeds zijn doorwerking in impulsavonden. Lamers: “De Parochiëmissie geeft een prikkel, het draagt bij. We leven in een maatschappij die leeft van gebeurtenis naar gebeurtenis. Daar haken we met onze activiteiten op in, maar daar blijft het niet bij. Het is de eerste stap. We zullen voortdurend zoeken naar wegen om mensen tot de kern van het geloof te brengen.”

Kiezen voor de aanval

“De Prefusie,” zoals lid van het parochiebestuur Bert van Iperen de recente fusie tussen Schaijk en Reek noemt, “was geen complexe samenvoegingsoperatie. Er hoefde geen kerken te sluiten en de twee dorpsgemeenschappen delen vanuit historisch oogpunt verschillende achtergronden.”

Van Iperen is historicus en vanuit die achtergrond kijkt hij ook naar de betekenis van de Nieuwe Parochie. “Bij de nieuwe parochiële indelingen is tot nu toe gekeken naar hoe de situatie van vroeger logisch aan kan sluiten op de nieuwe uitgangspunten. Zie bijvoorbeeld de parochiegrenzen. Nu weet ik weet niet goed wat er precies in het vat zit voor de toekomst qua fusies, maar we maken deel uit van een wereldkerk en we zullen altijd overleven. We hebben het natuurlijk wel eens moeilijk gehad. Zelfs zo erg, dat je er niet zonder gevaar voor uit kon komen dat je katholiek was. Je zult bijvoorbeeld maar rond 1580 hier gewoond hebben, dan had je een serieus probleem. Maar de basis is zo sterk, dat het geloof de afgelopen tweeduizend jaar heeft laten zien dat het gemakkelijk kon overleven, zelfs tijdens de moeilijkste momenten. Wij redeneren steeds vanuit de ‘volkskerk’ zoals die in de negentiende eeuw is ontstaan. Die hebben we lang gevoeld en ervaren, maar dat is geen natuurlijke situatie. We mogen terug naar de kern van het geloof. Natuurlijk is het niet fijn om gebouwen een andere bestemming te zien krijgen. We zijn dus verplicht zorgvuldigheid te betrachten en niet het kind met het badwater weg te gooien. Elke Nieuwe Parochie zou er daarom goed aan doen om een intellectuele kern te hebben die haar eigen situatie goed in kaart heeft.”

Van Iperen: “Toen pastoor Spiertz enkele jaren geleden hier aantrad heeft hij zich actief ingezet voor het werven van vrijwilligers. Hij heeft mensen persoonlijk benaderd en dat heeft ertoe geleid dat we een actief en relatief jong vrijwilligerscorps in de parochie hebben. Ook heeft hij ingezet op het geloof, want daar gaat het uiteindelijk om: dat je weet waarom je katholiek bent, waarom je naar de kerk gaat en wat de betekenis van de eucharistie is.”

De pastoor heeft volgens Van Iperen een ‘drive’ en dat werkt positief door in de parochie. “Met een proactieve houding laat pastoor Spiertz aan duidelijkheid niets te wensen over. Er gebeurt daardoor ontzettend veel in de parochie. Waar het ons om te doen is, is er op uit te gaan en de problemen vóór te zijn, de aanval te kiezen. In ieder geval niet bang zijn. Zowel met goed als slecht nieuws is het zaak om meteen te laten weten waar men aan toe is en met een plan te onderbouwen. Dat houdt in dat je regelmatig met het parochiebestuur samenkomt en actief nadenkt over de communicatie.” Het parochiebestuur heeft volgens hem de taak zowel talenten als sentimenten te onderkennen en te respecteren in de parochies: “Laten we niet naar de stenen kijken, maar naar de geloofsgemeenschap”. In het licht van de Nieuwe Parochies staat dat wat hem betreft voorop.

